

Sendt pr. e-mail: brs@brs.dk og BRS-KTP-LESEK@brs.dk

Direktør i Beredskabsstyrelsen,
Generalløjtnant Kenneth Pedersen
Beredskabsstyrelsen
Datavej 16
3460 Birkerød
HASTER

1. september 2026

J.nr.:
HLR/44890-001
Juridisk Assistent:
Heidi Lago Risom
Direkte:
+45 96 27 10 98
hlr@kirkklarsen.dk

Kopi til:
Minister for samfundssikkerhed og beredskab, Lisbeth Bech-Nielsen

Rømø Fiskeriforening – Håndhævelsesforløbet vedrørende hesterejefiskeriet – Anmodning om redegørelse og aktindsigt, mødebegæring samt forbehold for erstatningskrav

Vi skal herved på vegne af Rømø Fiskeriforening rette henvendelse om Beredskabsstyrelsens ("Styrelsens") håndtering af hesterejefiskeriet ved Lister Dyb, Rømø og Mandø i perioden februar-august 2026.

Foreningen repræsenterer stort set samtlige erhvervsfiskere, der driver hesterejefiskeri fra Rømø.

Brevet supplerer foreningens aktindsigtsanmodning af 15. august 2026 og høringssvar af 18. august 2026.

Det er positivt, at forbuddet mod ankring, fiskeri med bundsløbende redskaber og arbejder på havbunden blev ophævet med virkning fra den 15. august 2026. Ophævelsen skete, efter at Beredskabsstyrelsen i samråd med Forsvarskommandoen havde vurderet, at aktiviteterne ikke indebærer større risiko end i andre advarselsområder, og at forbuddene derfor sikkerhedsmæssigt kunne erstattes af advarsler.

Ophævelsen afslutter imidlertid ikke sagen. Den rejser tværtimod et grundlæggende forvaltningsretligt spørgsmål:

På hvilket aktuelt, konkret og områdespecifikt grundlag valgte Styrelsen den 19. maj 2026 at håndhæve et forbud, som efter det oplyste ikke tidligere var håndhævet over for hesterejefiskeriet, med den virkning, at et helt erhverv reelt blev standset, når den sikkerhedsfaglige afklaring, der førte til genåbningen, tilsyneladende først blev gennemført efterfølgende?

Foreningens medlemmer har under nedlukningen lidt betydelige økonomiske tab. En genåbning genopretter ikke disse tab og fritager ikke Styrelsen for at redegøre for, om håndhævelsen hvilede på et for-svarligt og tilstrækkeligt oplyst grundlag.

Rømø Fiskeriforening anmoder derfor om, at Beredskabsstyrelsen:

1. Afgiver en fuldstændig, skriftlig redegørelse for det faktiske og retlige grundlag for håndhævelsen samt for sagsforløbet fra februar til august 2026,
2. behandler afsnit 5 nedenfor som en præcisering og udvidelse af den verserende aktindsigtsanmodning,
3. deltager sammen med ministeriet i et møde med foreningen, og
4. noterer foreningens og de berørte medlemmers udtrykkelige forbehold for at gøre erstatningskrav gældende.

1. Sagens kerne – håndhævelse før sikkerhedsfaglig afklaring

Det hidtil foreliggende materiale dokumenterer følgende kronologi:

Den **11. februar 2026** orienterede Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri Beredskabsstyrelsen om fiskeri med bundsløbende redskaber i de berørte områder og anmodede Styrelsen om at belyse, om fiskeriet fortsat udgjorde en sikkerhedsrisiko, og om bekendtgørelsen forventedes revideret.

I et notat af **23. februar 2026** anførte Styrelsen bl.a., at den ikke var bekendt med konkrete overtrædelser, at AIS-data ikke i sig selv godtgjorde anvendelse af bundsløbende redskaber, og at Styrelsen ikke selv foretog farvandsovervågning eller kontrol med fiskeriet.

Den **11. maj 2026** modtog Styrelsen DTU Aquas opgørelse for 2005–2025. Opgørelsen dokumenterede et mangeårigt og betydeligt fiskeri fra området – gennemsnitligt ca. 340 tons hesterejer årligt til en værdi på mere end DKK 10 mio.

Den **19. maj 2026** indskærpede Styrelsen forbuddet, varslede stikprøvekontrol på grundlag af AIS-analyser og meddelte, at konstaterede overtrædelser ville blive politianmeldt.

Foreningen deltog den **25. juni 2026** i møde med Styrelsen. Efter foreningens oplysninger blev den konkrete sikkerhedsfaglige undersøgelse først iværksat den 26. juni 2026. Bestrides dette, anmodes Styrelsen om at oplyse den præcise iværksættelsesdato og fremlægge kommissoriet.

Den **14. august 2026** konkluderede Styrelsen efter sin afklaring med Forsvarskommandoen, at aktiviteterne ikke var farligere end i andre advarselsområder. Forbuddene blev ophævet med virkning fra den 15. august 2026.

Den sikkerhedsfaglige vurdering er efterfølgende fastholdt i ministerens besvarelser til Folketinget. I besvarelsen af 21. august 2026 af MOF alm. del spørgsmål nr. 42 – stillet efter ønske fra Pil Christensen (EL) og netop vedrørende risikoen for uopdaget krigsmateriel i områderne omfattet af §§ 5–7 – henviste ministeren for områderne ved Lister Dyb, Rømø og Mandø uden forbehold til besvarelsen af UDF alm. del spørgsmål nr. 21 af 14. august 2026. I besvarelsen af 31. august 2026 af MOF alm. del spørgsmål nr. 69 blev der på ny henvist til samme vurdering for de områder, der tidligere var omfattet af §§ 6 og 7.

Den fremadrettede undersøgelse, som omtales i besvarelsen af spørgsmål nr. 42, vedrører derimod de øvrige forbudsområder, herunder områder omfattet af § 5. Besvarelsene indeholder således hverken nye sikkerhedsfaglige oplysninger om Lister Dyb, Rønmø og Mandø eller nogen tilkendegivelse om, at vurderingen af 14. august 2026 er foreløbig eller genåbnet. Det er selvsagt legitimt, at Folketingets medlemmer søger forholdene belyst. En parlamentarisk forespørgsel er imidlertid ikke i sig selv en sikkerhedsfaglig oplysning og kan ikke træde i stedet for et nyt, konkret og områdespecifikt fagligt grundlag.

Kronologien giver anledning til alvorlig tvivl om, hvorvidt sagen var tilstrækkeligt oplyst, da Styrelsen iværksatte håndhævelsen den 19. maj 2026. Efter officialprincippet påhviler det myndigheden at sikre, at det nødvendige faktiske og faglige grundlag foreligger, før der træffes eller iværksættes et indgribende myndighedsskridt. Kravet skærpes, når skridtet har umiddelbare og potentielt irreversible konsekvenser for et helt erhverv.

Den efterfølgende sikkerhedsfaglige vurdering kan ikke med tilbagevirkende kraft afhjælpe et eventuelt utilstrækkeligt beslutningsgrundlag. Hvis den afklaring, som gjorde genåbningen forsvarlig den 15. august, ikke forelå den 19. maj, må Styrelsen forklare, hvorfor afklaringen ikke blev foretaget, inden fiskeriet blev standset og politianmeldelse varslet.

2. Langvarig myndighedskendt praksis, desuetudo og proportionalitet

Hesterejefiskeriet har været drevet åbent i området siden 1968. Fiskeriet har været licenseret og reguleret, og dets omfang og geografiske placering har været registreret gennem bl.a. logbøger, landingsoplysninger samt AIS- og VMS-data. Skiftende fiskeri- og søfartsmyndigheder har således haft et indgående og løbende kendskab til fiskeriet.

Det er i den forbindelse væsentligt, at hesterejefiskeriet ikke er et ureguleret eller alene faktisk tålt fiskeri. Fiskeriet er underlagt en selvstændig og detaljeret særregulering i bekendtgørelse nr. 1474 af 1. december 2016 om erhvervsmæssigt fiskeri efter hesterejer og rejekonge. Bekendtgørelsen kræver en særlig tilladelse til fartøjsejeren (§ 1) og autorisation til kogning om bord (§ 2), fastlægger det geografiske område for fiskeri med bomtrawl (§ 3), regulerer tilladelser ved ejer- og fartøjsskifte (§§ 4-5) og foreskriver særlige selektive redskaber (§ 6). Staten har dermed reguleret præcist, hvem der må udøve fiskeriet, hvor det må udøves, og med hvilke fartøjer og redskaber.

Myndighederne har herved, gennem en særlig, tilladelsesbaseret og geografisk præcis regulering autoriseret og kontrolleret netop dette fiskeri, samtidig med at minebestemmelserne efter det oplyste ikke blev håndhævet eller på anden måde operationaliseret over for erhvervet. Dette har bestyrket fiskernes berettigede forventning om, at det åbent udøvede fiskeri var accepteret, og det skærpede myndighedernes pligt til at koordinere regelsættene og skabe klarhed, før fiskeriet pludselig blev standset.

Foreningen er ikke bekendt med en eneste mineulykke i tilknytning til fiskeriet eller et eneste tilfælde, hvor mineforbuddet før 2026 blev håndhævet over for hesterejefiskerne. Styrelsen anmodes om udtrykkeligt at bekræfte eller korrigere dette.

Den 58-årige, åbne og myndighedskendte praksis rejser et principielt spørgsmål om desuetudo. Foreningen er opmærksom på, at retsbortfald ved desuetudo efter dansk ret har undtagelsens karakter. Det

afgørende i denne sammenhæng er imidlertid, at praksis – selv hvis den ikke anses for at have medført egentligt retsbortfald – udgør et retligt relevant og tungtvejende hensyn ved vurderingen af sagens oplysning, indrettelseshensyn, berettigede forventninger, proportionalitet og behovet for en overgangsordning.

Styrelsen var bekendt med, at fiskeriet er sæsonafhængigt og udøves af mindre familievirksomheder med løbende løn-, drifts- og finansieringsforpligtelser. Det foreliggende materiale dokumenterer ikke, at Styrelsen før håndhævelsen foretog en reel vurdering af mindre indgribende alternativer, herunder en kort overgangsperiode, midlertidige vilkår, skærpet rapportering eller en snævrere geografisk afgrænsning.

Forløbet i august viser, at der bestod et reguleringsmæssigt handlerum. Ændringsbekendtgørelsen blev kundgjort den 14. august og trådte i kraft den 15. august, selv om høringsfristen først udløber den 11. september. Styrelsen må på den baggrund redegøre for, hvorfor et tilsvarende hurtigt og mindre indgribende tiltag ikke blev overvejet, da håndhævelsen blev iværksat og tabene begyndte at løbe.

3. Saglighed og ensartet håndhævelse

Sagen blev aktualiseret efter en henvendelse fra Danmarks Naturfredningsforening, som efter det udlæverede materiale navnlig var begrundet i natur- og miljøhensyn. DN er selvsagt berettiget til at varetage disse interesser. Beredskabsstyrelsens kompetence i denne sag er imidlertid afgrænset af søsikkerhedslovgivningens hensyn til miner og andre sprængstofholdige genstande.

En søsikkerhedsbestemmelse må ikke – hverken direkte eller reelt – anvendes som instrument til at forfølge naturpolitiske formål uden den fornødne hjemmel. Det vil være forvaltningsretligt og retssikkerhedsmæssigt stærkt betænkeligt, hvis en i årtier ikke håndhævet sikkerhedsregel blev bragt i anvendelse efter en naturpolitisk henvendelse, uden at der forud herfor forelå en aktuell sikkerhedsfaglig vurdering. Styrelsen anmodes derfor om præcist at identificere de hensyn, der indgik i beslutningen af 19. maj 2026.

Den politiske diskussion om, hvorvidt hesterejefiskeriet bør bestå af natur- eller miljømæssige grunde, må føres og afgøres efter de regler og af de myndigheder, der varetager disse hensyn. Den kan ikke omkvalificeres til et spørgsmål om minesikkerhed. En eventuel fremtidig genindførelse af sikkerhedsbegrænsninger må derfor forudsætte nye, konkrete og områdespecifikke sikkerhedsfaglige oplysninger – ikke alene nye politiske henvendelser eller spørgsmål.

4. Anmodning om redegørelse

Beredskabsstyrelsen anmodes om at besvare hvert af nedenstående spørgsmål særskilt og fyldestgørende.

Besvarelsen bedes afgivet uafhængigt af behandlingen af aktindsigtsanmodningen:

1. Hvilket konkret faktisk, fagligt og retligt materiale forelå den 19. maj 2026 og begrundede, at øjeblikkelig håndhævelse var nødvendig?

2. Forelå der på dette tidspunkt en aktuel og områdespecifik risikovurdering af minetyper, positioner, tilstand samt risikoen ved netop hesterejefiskeriets redskaber? Hvis ikke, bedes dette bekræftet.
3. Hvornår og med hvilket indhold rettede Styrelsen før den 19. maj 2026 henvendelse til Forsvarskommandoen eller andre sagkyndige myndigheder med henblik på en nutidig risikovurdering?
4. Hvornår, af hvem og med hvilket kommissorium blev den undersøgelse iværksat, som førte til vurderingen af 14. august 2026?
5. Hvilke nye oplysninger eller ændrede forudsætninger førte til, at aktiviteterne i august blev anset for sikkerhedsmæssigt forsvarlige, når de i maj blev mødt med håndhævelse og varsel om politianmeldelse?
6. Hvilke mindre indgribende foranstaltninger og overgangsløsninger blev overvejet, og på hvilket grundlag blev de fravalgt?
7. Hvordan indgik de kendte økonomiske og menneskelige konsekvenser for fiskerne i Styrelsens proportionalitetsvurdering?
8. Hvor mange gange er de tidligere §§ 6 og 7 siden 1975 blevet håndhævet over for henholdsvis hesterejefiskere, andre fiskere, fritidssejlere og aktører, der udfører havbundsarbejder?
9. Kan Styrelsen bekræfte, at den samlede sikkerhedsfaglige vurdering af 14. august 2026 fortsat er gældende, at de efterfølgende ministersvar ikke bygger på nye oplysninger, der ændrer denne vurdering, og at der ikke er iværksat en ny undersøgelse af områderne omfattet af de tidligere §§ 6 og 7?
10. Hvordan indgik den særlige regulering efter bekendtgørelse nr. 1474 af 1. december 2016, de udstedte hesterejetilladelser, den geografiske afgrænsning og myndighedernes løbende adgang til kontrol- og positionsdata i Styrelsens vurdering af sagens oplysning, proportionalitet og fiskernes indrettelseshensyn?

5. Supplerende og præciserende anmodning om aktindsigt

Dette afsnit skal behandles som et supplement til foreningens anmodning af 15. august 2026. Der anmodes i medfør af offentlighedslovens §§ 7 og 9 og – i det omfang reglerne finder anvendelse – miljøopplysningsloven om aktindsigt i nedenstående dokumenter og oplysninger, herunder fuldstændige journal- og aktlister. Der anmodes subsidiært om meroffentlighed, jf. offentlighedslovens § 14:

- Samtlige dokumenter, data og faglige vurderinger, der indgik i beslutningen om indskærpelse og håndhævelse den 19. maj 2026, herunder beslutningsoplæg, godkendelser og vurderinger af hjemmel, sagsoplysning, proportionalitet og mindre indgribende alternativer;
- samtlige dokumenter om den efterfølgende sikkerhedsfaglige afklaring, herunder kommissorium, bestilling, tidsplan, deltagere, mødenotater, Forsvarskommandoens bidrag, underliggende

data, udkast, kommentarer og den endelige vurdering, der førte til ændringsbekendtgørelse nr. 689 af 14. august 2026;

- samtlige dokumenter om mødet den 25. juni 2026 og undersøgelsens iværksættelse, herunder kalenderindkaldelser, referater, telefonnotater, interne meddelelser og efterfølgende opgavefordeling;
- samtlige dokumenter om de økonomiske konsekvenser for fiskerne og om overvejede overgangs-, dispensations- eller andre midlertidige løsninger;
- samtlige henvendelser, telefonnotater og korrespondance med DN, andre eksterne organisationer, ministeriet og øvrige myndigheder om håndhævelsen, risikovurderingen og ophævelsen i perioden 1. januar til 28. august 2026;
- samtlige dokumenter og al korrespondance mellem Beredskabsstyrelsen, fiskerimyndighederne, ministerierne og øvrige myndigheder om forholdet mellem bekendtgørelse nr. 1474 af 1. december 2016 og bekendtgørelse nr. 135 af 4. marts 2005, herunder om udstedte tilladelser, geografisk overlap, logbogs-, AIS- og VMS-data, myndighedernes kontrol samt betydningen for håndhævelse og indrettelseshensyn;
- samtlige dokumenter, bidrag, udkast og korrespondance, der er udarbejdet eller modtaget til brug for besvarelsen af UDF alm. del spørgsmål nr. 21 og MOF alm. del spørgsmål nr. 42, 66 og 69, samt dokumenter om eventuelle efterfølgende overvejelser om yderligere undersøgelser eller fornyede begrænsninger i områderne omfattet af de tidligere §§ 6 og 7;
- samtlige kontrol-, indskærpelses-, anmeldelses- og sanktionssager siden 1975 vedrørende de tidligere §§ 6 og 7; og
- samtlige historiske sager om reglernes tilblivelse og geografiske afgrænsning, herunder materialet fra 1960'erne og 1970'erne, korrespondancen og journal nr. 91-210-12 LOH/JT fra 1991 samt oplysninger om arkivoverførsel, kassation, sletning eller bortkomst af relevante akter.

Anmodningen omfatter tillige relevante e-mails, SMS-beskeder, chats, telefonnotater, versionshistorik og metadata, uanset lagringssted. Materialet bedes udleveret løbende.

Da materialet har betydning for et muligt erstatningskrav, anmodes Styrelsen om straks at sikre, at ingen relevante fysiske eller elektroniske akter, herunder midlertidige meddelelser, versionshistorik og metadata, slettes, kasseres eller overskrives, og om skriftligt at bekræfte dette.

6. Forbehold for erstatningskrav

Foreningens medlemmer er i færd med at dokumentere deres tab under nedlukningen, herunder mistet omsætning, fortsatte løn-, drifts- og finansieringsomkostninger, mistede leverancer og øvrige dokumenterede følgevirkninger. Ansvarsgrundlaget og de enkelte tab kan først vurderes endeligt, når aktindsigten og medlemmernes individuelle opgørelser foreligger.

På vegne af Rømø Fiskeriforening og de berørte medlemmer tages der derfor udtrykkeligt forbehold for at gøre ethvert erstatningskrav gældende, som håndhævelsen og det efterfølgende forløb måtte give grundlag for. Samtlige synspunkter vedrørende ansvarsgrundlag, årsagssammenhæng, adækvans og tabsopgørelse forbeholdes. Brevet udgør ikke en endelig kravopgørelse og indebærer intet frafald af rettigheder eller retlige synspunkter.

7. Møde og svarfrist

Foreningen ønsker sagen afklaret sagligt og konstruktivt. Der anmodes derfor om et møde med Beredskabsstyrelsen og Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab med deltagelse af de relevante personer. Mødet bør omfatte myndighedsforløbet og den fremadrettede reguleringsmæssige forudsigelighed.

I det omfang brevet har betydning for den verserende høring, bedes det tillige behandlet som supplement til Rømø Fiskeriforenings høringssvar af 18. august 2026. Foreningen fastholder navnlig, at fremtidige begrænsninger ikke kan indføres eller håndhæves uden et klart hjemmelsgrundlag samt en aktuel, dokumenteret og proportional faglig vurdering.

Med venlig hilsen

Henrik Grunnet
Advokat
hg@kirklarsen.dk
+45 27 87 30 01

Emil Vrist
Partner, advokat
ev@kirklarsen.dk
+45 27 87 30 41